

„Een
gen, door
zat vol
gekregen.
olpoeder
gebund
zijn bijna
zending,
elukkig”,
toe, dat
net als

kleeren.
dingactie
school-
schijnen
is alles
de gehad

graag in
heidenen
omen bij
leeren?
O, nu
ke werk,
week zijn
elk elkaar
Er waren
nden. De

Thessal,
bedoeeling
en juist,
a hebben,
nageteest
e maken,
le laatste

p andere
zal voor
Bedrukt
i, katoen
ngebloeit
ngen, dan

bedoeeling
lijk bijeen
werk voor

die niet
dan door
re bereid

lingecom-
laan 214,
den pak-
615, den

ILSTRA.

EVEN

is

steenen?
sua 4:6

oorzaam-
t om ter
aruzalem.
jaar ge-
ar uitge-
ad Jeru-
te woont;
len Heere
iesters in
brengen.
die een
eermalen
weten te

les lands,
poier om!
aan; dan
dan bij
te Jericho
veel van

rgevaren,
een hoop
Natuur-
r: „Eén,
in Israël
er Jacob!

staan zo
weten.

n, als wij
aken niet
r, wat is
an vreem-
ond staat
t, en wat

het dan te
vragen
n, en die
geheimen
ik te ver-
k voor de
it Egypte
gezwoven
an zoover,

dat ze Kanaän zouden mogen binnengaan. Alleen, ze moesten nog de Jordaan over, die toen net vol was tot aan beide oevers. Met veerbooten ging het niet. Daar stonden ze. En toen — toen gaf de Heere bevel aan de priesters, die Zijn ark droegen, om de Jordaan over te gaan: geen brug was er, geen boot! En toen gingen ze, tot vlak bij den oever; den volgende stap zouden ze in het bruisende water moeten zetten — maar zie, toen de voeten der priesters het water zouden raken, hield het water op met stroomen, dat van rechts kwam, en het water dat naar de zee vloeide, stroomde weg en zoo kwam er een breed pad, waarlangs de priesters droogvoets gingen naar het midden van de Jordaan, en daar bleven ze stevast staan. Het water aan hun rechterhand stond als een muur, maar ze maakten zich niet angstig. En al het volk ging hetzelfde pad, dan voorbij de priesters en klommen aan de overzijde tegen den oever op; mannen, vrouwen, kinderen, het vee. En de priesters bleven maar staan. Op bevel van Jozua namen twaalf mannen, uit elken stam één man, elk een steen op van den bodem van de Jordaan, van de plek, waar nog steeds de priesters stonden, en brachten ze aan den anderen oever, en hebben ze hier toen opgestapeld. Kijk, daar staan ze nog!”

Geloof maar, dat die jongen dien wonderlijken door- tocht door de Jordaan, door zijn vader hem verhaald, als in gedachten meemaakt en het nooit weer vergeet en 't later, zelf vader geworden, weer aan zijn jongens mededeelt — en dat zoo de groote daden des Heeren in gedachten worden gehouden.

Zoo wil de Heere, dat wij geschiedenis vertellen. Daarvoor liet Hij, de gansche geschiedenis door, ge- denktekenen oprichten. Zoo sluit de Heere zich aan bij de ziels-gesteldheid van een kind, zooals Hij die zelf formeert: Het teken trekt de aandacht van het op- groeiende kind; zijn ontwakend gedachtenleven vraagt naar het waarom en waartoe en spant de jonge ziel tot op het uiterste en drijft het naar zijn vader, zijn moeder: „Wat is dat? Wat moet dat? Wat beteekent dat?” En als dezen hun plicht verstaan, leggen ze het hun dorstend kind bescheidenlijk uit. En zulk een on- derwijs draagt altijd vrucht.

Zoo ook gaf de Heiland Zijn discipelen onderricht. Als de discipelen den blindgeborene zien, en daarover in hun ziel vragen rijzen: „Wie heeft er nu gezondigd: hij of zijn ouders?” dan is er voor Hem het oogenblik, dat Hij hierover hen onderricht. Op den Olijfberg ge- zeten, valt het oog Zijner jongeren op de prachtige ge- bouwen op den tempelberg: „Ziet, wat schoone gebou- wen!” En dan vangt Hij aan, nu hun ziel als het ware geopend is, tot hen over deze dingen te spreken!

Laten wij, als ouders, het ons voor gezegd houden! Er is bij ons één groote klacht over gebrek aan be- langstelling bij onze jeugd voor geestelijke dingen; op catechisatie wordt er over geklaagd; op onze jeugd- verenigingen; in onze gezinnen; in de kerk. Maar ik geloof heel stellig, dat de schuld voor het grootste ge- deelte bij ons ligt.

Als regel maken wij het uit, wanneer wij de kinde- ren, groote en kleine, gaan onderrichten en waarover we hen zullen onderrichten, en vragen we ons niet af, of hun ziel er voor open staat, en hun belangstelling er voor gewekt is. Met het gevolg, dat we langs her- heen praten, dat wij hen vervelen, dat ze er een tegen- zin in krijgen, dat er niets van blijft hangen. Wel gaan onze kinderen van der jeugd naar de Christelijke school, naar de catechisatie, naar de jeugdvereniging — en bij slot van zaken, weten ze nog bitter weinig af van de dingen van Gods Koninkrijk. En bovendien hebben wij en ons zelf en onzen kinderen veel verdriet bezorgd.

Het leeren is niet iets mechanisch, op de wijze, waar- op we een vat vullen: wij hebben het water noodig: zetten het leegge vat onder de kraan; draaien de kraan open; als het vat naar ons oordeel vol genoeg is, slui- ten we de kraan af — en klaar is Kees. Maar zóó gaat het onderwijzen niet.

Maar hoe dan wel? Ik wees er reeds op, dat we ons hierin door den Bijbel zullen hebben te laten onderrich- ten. Daarover nog iets den volgende keer.

HUISMAN.

GRONINGER Brieven

Amice frater.

Vergun mij nu, zoo ter verpooring, een eenvoudig verhaaltje, allicht een beetje allegorie.

Daar was ergens eens een groote familie met een rijk familiebezit en een kostbare traditie.

En daar was uit dat groot geheel, te groot om alleu aan de leiding der zaken dagelijks deel te doen nemen, een kleine familieraad, die alles in aller naam be- heerde.

Het ging langen tijd goed, maar die raad neigde, zooals het in zulke gevallen meer gaat, tot overheer- sching, die deffig wel hiërarchie wordt genoemd. Het groote goed werd niet naar oude wijsheid geregeerd en de veelgeliefde traditie in menig opzicht geschon- den.

Toen rees er verzet, en daar was er één in het bij- zonder, die ernstig vermaande tot terugkeer tot den goeden, ouden regel, en om van de wijsheid der vade- ren niet af te wijken.

Die man had het recht aan zijn zijde en was daar- om lastig.

Hij verwekte niets dan onrust naar de meening der leiding. En er moest toch rust zijn. Rust en eenheid, was dat niet een waardig parool?

Men week immers niet van de vadersen af, men noemde zichzelf hyper-getrouw.

Dus werden dien onruststoker eischen gesteld: zwij- gen en buigen. En toen dit geweigerd werd, wierp men met algemeene stemmen dien lastigen man uit. En — de rust zou zijn hersteld.

Maar zichtbaar onrecht bevredigt niet allen men- schen.

En heelemaal rustig bleef het niet in den breeden familiekring.

Daar was in elk geval één gezin, welks hoofd bleef pleiten voor herstel, waar onrecht aanwezig was: voor verzoening en hereeniging. Hij was voor de een- heid, voorzeker, maar gevoelde ook veel voor de waar- heid. En hield dus niet op met gedurig brieven te richten tot den regeerenden familieraad met dit suc- ces, dat deze besliste, zich nogmaals over het geval ernstig te bezinnen.

En nu wachtte men in het gezin van dien man der hereeniging in spanning op het antwoord, dat kom- men zou.

Eindelijk, op een goeden dag, kwam dat. En welk een antwoord!

Geen eenvoudige brief, maar een groot postpakket. Dat is toch wel wat vreemd, dacht moeder.

En een der kinderen zei: het lijkt wel een sinter- klaasverrassing.

Stil kinderen, riep vader, de zaak is hoogst ernstig, en wij maken geen grapjes. Het antwoord moet goed zijn, want waarom anders zulk groot pakket. Waar- om zooveel moeite gedaan na zulk lang beraad?

Ja, ja; vol verwachting klopt ons hart.

Maak ruimte, moeder, op de groote tafel, wij gaan het pakket openen.

Heel het gezin schaarde zich nu om de tafel heen, waarop in het midden het groot geschenk stond uit- gestald.

Vader greep zijn zakmesje, om het touw los te snij- den.

Wacht even, zei de zorgzame, zuinige huismoeder; voorzichtig losmaken, want dat touw kan ik goed ge- bruiken.

Zoo geschiedde het dan. Met eenige moeite, waarbij een der nagels van vader, die ietwat te driftig bezig was, zelfs ging scheuren. Maar — eindelijk was het touw los en het zware pakpapier werd afgewikkeld. Ziedaar — een nieuwen omslag met het opschrift: eerste conclusie.

Nu de fijnere hand, daarom heen, losgemaakt, het omslag afgewikkeld.

Tot groote verbazing van allen: weer een omslag, en daarop met fraaie letters: tweede conclusie. Dat is al eerst niets, zei een der jongelieden.

Niet zoo haastig oordeelen, vermaande vader. De zaak, lieve kinderen, is buitengemeen ernstig en inge- wikkeld en moeilijk ook.

Wij gaan verder. En nadat het papier verwijderd was, weer een omslag. Derde conclusie.

Vader rustte even, heel verwonderd. Hij wischte zich het zweet van het voorhoofd. De spanning was gestegen. Wat zou dat worden?

Opnieuw aan het werk: ontbinden van knopen en losmaken en afwickelen, met het resultaat: vierde conclusie. Weer niets.....

Wat zat er anders op, dan met frissen moed weer aan het werk te gaan?

Resultaat, een telkens kleiner wordend pakket, maar weer een nieuwen omslag: vijfde conclusie.

Dat is toch wel heel vreemd, riep er een. Wat wil men toch?

Geduldig verder, zei vader, wiens handen begonnen te beven. Geduldig verder, want waar zooveel moeite is gedaan moet het slot wel kostelijk zijn.

Maar moeder zei zorgvol: wat wordt dat toch een rommel met al dat papier en touw. De tafel vol, de vloer bedekt — dat geeft mij maar weer werk en ik had pas alles zoo mooi in orde.

En een der zonen declameerde: geduld is zulk een schoone zaak, om in een moeilijke taak.....

Stil toch! riep vader; ik ga verder. Touw los, pa- pier afgewikkeld: zesde conclusie.

Het wordt vervelend, mijn verhaaltje, vindt U niet? In het gezin vond men het ook wel zoo. Maar — wat zou men anders doen dan voortgaan?

Moeder was intusschen even naar de keuken gewipt. De melk overgekookt, zei ze zuchtend, toen zij terug- kwam. En hoe ver is het nu?

Wij zijn bij de twaalfde conclusie, zei er een, en nog is er niets.

Moedig voorwaarts, zei vader; niet versagen, dat zeiden de ouden, en die waren wijs. Het wordt goed, want ik herhaal: waarom anders zoo'n drukte? Die wijze leiding werkt toch ook niet voor niets?

En zie — ten slotte ging er een juichtoon op.

Een mooi verpakt doosje met een fraai zijden lintje er om.

Mag ik het lint? riep kleine zus. Het staat goed in mijn haar.

Stil nu, vermaande vader, en hij hief juichend het doosje omhoog.

Eindelijk, eindelijk, riep hij, vol vreugd. Dat is alle gegeven moeite dubbel waard. Want zie het opschrift: schuldbelijdenis.

En hij drukte het doosje aan zijn hart.

Daar is nu, wat ik altijd heb gewenscht. Schuld- belijden, maar van beide kanten natuurlijk, want wij zijn toch allemaal zondige menschen?

Ook hij, die heenging uit onzen kring.

Ging? dus een der jongens. Ging? Ik dacht: uitge- stooten.

Nu ja, zei vader, in elk geval liep hij er uit, maar dat was niet noodig geweest. Bleef ik ook niet, hoe- zeer bezwaard ik was?

Hij ging — Hij lijdt aan absolutisme en aan isola- tisme.

Dat is geen kleinigheid, merkte een van het gezin op.

Maar bij ons is het ook niet in orde, dus vader weer. Wij missen de blijdschap in onzen familiekring. De vreugd is er uit, en daar moet hereeniging komen. Alles weer één in waarheid. En dus schuldbelijden, zooals ik het heb gewild. En dat is het nu, wat ik in het hart van het pakket vind. Het wordt goed, het wordt alles goed.

Maar maak nu die doos eens open! riep Moeder.

Welja..... De spanning was tot het toppunt geste- gen en diepe stilte heerschte in het gezin, toen het deksel er af ging.

Allen keken met groot begeeren naar den inhoud, om het kostelijk juweel te bewonderen, dat zij zouden zien schitteren.

Helaas — Wie teekent de teleurstelling? — De doos was ledig.

Met open mond staarde men elkander aan.

Leeg..... verzuchtte vader eindelijk, en daar was eenige wanhoop in zijn stem. Leeg..... zei moeder. Leeg..... de kinderen.

En toen kwam de klassieke vraag: en wat nu?

Vader! riep een der jongens, wiens gezicht hoogrood was van verontwaardiging: vader, en laat U er zich nu zóó tusschen nemen?

Wij blijven toch? vroeg moeder.

Toen was het alsof vader uit bangen droom wak- ker werd.

Er tusschen laten nemen? riep hij. Zie eens, mijn jongen, dat woord past hier niet. Laten wij ons rust- tig bezinnen.

Niet zoo overhaast onze conclusies trekken.

Wat is er wezenlijk gebeurd? En hij stond op.

Dat weet ik al wel, zei de jongen, en ik dacht het ook wel. Ik hoorde het al, en men zegt het van allen kant: er is niets veranderd.

Niets veranderd! riep nu vader; niets veranderd? Maar kijk dan eens naar dien grooten hoop papier. Wijst dat niet ondubbelzinnig op een verandering ten goede?

Is er niet een gansch andere stemming gekomen?

Was dit niet zoo, waarom al die inspanning aan dat pakket besteed? Neen — jullie moet niet luisteren naar het spreken van onbekeerbare menschen. Daar mogen geen feiten zijn, daar is ook een sfeer, een milieu, een atmosfeer, een beroering, een zoeken, een vragen, een uitnodiging tot praten.

En daarop moeten wij zien.

Daar waren er, die vroegen: wat zult gij doen, als er niets verandert, niets gebeurt?

Die vraag was overbodig. Want wij scheiden ons niet af. Dat staat vast. Maar wij wachten en werken. Er komt nu hoop. Er is meer dan een wolkje als eens mans hand.

Ja — zei er een: daar is in elk geval veel pakpapier.

Neen, dus vader, daar is een veranderde stemming. En hoe langer hij nadacht, hoe meer hij kwam in ver- voering.

Een veranderde, een verbeterde stemming. Een doorbraak, doorbraak zeg ik.

Er kan nu worden gepruut, worden saamgesproken, onderhandeld.

De eene partij wil dat, en als de andere onwillig is, verstokt in absolutisme en isolement, dan ligt de schuld daár. Dan is daar geen verootmoediging.

De opstandige jongen mompelde nog: in elk geval niet zoo'n postpakket.

Maar vader zei: zwijg; de stemming is veranderd en daarop komt het nu aan.

Toen verklaarde moeder: en laten wij nu het zaakje opruimen, want kwam er eens een — het is geen gezicht!

Maar vader zei: de papiertjes netjes opvouwen meis- jes, want die hebben toch ook waarde.

En het doosje, zei een van de meisjes, is voor mij; net geschikt om oude knopen op te bergen.....

Ziezoo — amice, nu is er de olifant met zijn langen snuit en mijn vertelseltje is uit.

Allicht zegt gij: een vreemd verhaal.

Gij hebt groot gelijk, maar het werkelijkste leven is menigmaal vreemder dan de wonderlijkste roman.

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenegen

MARNIX.

KERKNIEUWS

Beroepen te:

Berkum, H. Scholten te Nijkerk.
Harderwijk, P. Rulmann te Driesum.

Aangenomen naar:

Hardenberg, S. de Waard te Maassluis.

— 'S-GRAVENHAGE—WEST. Adres Kerkersad: H. A. Rouw, Valkenboschkade 397.

— 's-HERTOGENBOSCH. Zondag 20 Nov. was 't voor de kerk van 's-Hertogenbosch een blijde dag. Reeds vier weken na het vertrek van Ds H. Veltman naar Zeist werd de ledige plaats weer vervuld door Ds W. Vreugdenhil, die van Hardenberg gekomen was.

In den morgendienst had de bevestiging plaats door zijn broeder, Ds D. Vreugdenhil van Zwolle, die als tekst voor deze gelegenheid had gekozen Efeze 6:10-17. Hij sprak over: De oproep des Heeren tot den grooten strijd, en liet zien: 1. Tegen wie de geloovige strijden moet; 2. in welke wapenrusting hij het kan.

Na de bevestiging zong de gemeente haar nieuwen Dienaar des Woords toe Gezang 29 (eenigszins gewijzigd) en sprak de bevestiging nog een kort persoonlijk woord.

In den avonddienst deed Ds W. Vreugdenhil zijn intrede met een predikatie over Openbaring 22:10-12. Hoofdgedachte van de preek was: Het werkprogramma van den komende Christus. Dit werkprogramma bevat: 1. de opdracht tot de verandering van het Woord; 2. den wil om te komen tot de uiterste crisis; 3. de belofte van rechtvaardige vergelding.

Na de prediking richtte Ds W. Vreugdenhil zich nog met een enkel woord tot den Kerkeraad, tot den afgevaardigde van de classis Noord-Brabant—Limburg, tot zijn bevestiging en ten slotte tot de gemeente, waarbij hij zich nog in het bijzonder richtte tot zijn a.s. catechisanten, de jeugdvereniging, de militairen en de beide organisten.

Ds W. Vreugdenhil werd namens kerkeraad en gemeente toegesproken door den oudsten ouderling, br F. van Berge, die hem liet toezingen Psalm 20:1, en door Ds H. J. de Vries van Eindhoven namens de classis en de genabuurde kerk van Eindhoven.

In beide diensten was het kerkgebouw geheel bezet.

— AFSCHIED Ds T. DE HAAN. Wegens vertrek naar Indonesië, nam Ds. T. de Haan j.l. Zondagmiddag afscheid van zijn gemeente te Oudehove. Als tekst was gekozen Ps. 122:9. Ds. de Haan ontvouwde de bedoelingen van den dichter van dezen Psalm en dit vers, n.l. om voor Jeruzalem het goede te zoeken. Evenals de dichter van Ps. 122 uit liefde tot de woonsteden des Heeren het goede voor Jeruzalem wilde zoeken, moeten ook wij in de nieuwe bedeling voor de Kerk des Heeren, dat is het nieuwe Jeruzalem, het goede zoeken. Het is deze liefde, welke den scheidsdijden predikant bewoog, om naar Semarang te gaan. Ds. de Haan wakte de gemeente op, in deze liefde het gescheiden zijn te dragen.

Namens den Kerkeraad sprak br. Elzinga een afscheidswoord, waarna de gemeente staande zong Psalm 121:1 en 2. Door een lid van de commissie tot uitsending van leenpredikanten en een broeder uit de gemeente werden hierna nog eenige woorden ten afscheid gesproken.

Zondag 27 November 1949 schonk de HEERE ons een welgeschapen Dochter en Zusje

HENDRINA ADRIAANTJE DINA.

J. J. COUMOU.
H. M. M. COUMOU—PLOMP.
CAREL, ADRIAAN, JOHAN,
KORNELIS, PIETER.

Utrecht, Prinsenstraat 70.

Uitnodiging

tot bijwoning van de
**TWEDE LANDELIJKE
VERGADERING VAN „MESOZ”**
(Stichting voor Medische en
Schooldhulp op de Zendingsterreinen)

op Zaterdag 17 December e.k.,
te Bilthoven, om 2.30 uur, in de
Geref. Kerk aldaar.

Agenda:

Vaststelling van de Stichtingsakte, waarin opgenomen de statuten.

Men zie hiervoor het laatste nummer van „De Geopende Deur” van 20 October 1949.

Allen, die belangstellen in het lot van hun behoeftige brs. en zrs. overzee, zijn hartelijk welkom.

Namens het voorlopig Bestuur:
H. TROOSTHEIDE,
Soetdijkse weg 219 Z.,
Bilthoven, voorzitter,
K. RAIMOND,
Sophiastraat 19, Gouda,
secretaris.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.
Reformatie . . . f 3.—
Catechismus . . . f 2.—
Godsopenbaring . . . f 2.—

Zalmstraat 1 - Scheveningen

— ZENDING. De classis Stadskanaal besloot: a) de eerstkomende Generale Synode te berichten, van meening te zijn, dat de kerken van Drente in de eerste plaats geroepen zijn de kerk van Zwolle in haar arbeid op Soemba en Savoe bij te staan en daarom haar arbeid op Soemba en Savoe willen continueren, tenzij de ontwikkeling van het zendingswerk een andere regeling noodzakelijk maakt; b) van deze uitspraak kennis te geven aan de kerk van Zwolle, aan alle classes en aan alle particuliere synoden.

— DE GEMEENSCHAP DER HEILIGEN. Ds G. Visser heeft op een vergadering te Kampen volgende stellingen verdedigd:

1. In de apostolische geloofsbelijdenis vormen de woorden „Ik geloof eene heilige algemeene Christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen” een geloofsartikel.

2. De toevoeging „de gemeenschap der heiligen” is in dit artikel een nadere omschrijving van de heilige algemeene Christelijke Kerk. Door deze toevoeging wordt in het licht gesteld, dat de kerk een gemeenschap is en dat deze gemeenschap alle heiligen omvat en deze alleen.

3. Naar bijbelsch en dus ook naar schriftuurlijk spraakgebruik zijn onder „de heiligen” te verstaan de tot de kerk vergaderde geloovigen met hun zaad.

4. Deze gemeenschap der heiligen is er als resultaat van Christus' Geest en Woord alvorens deze heiligen ook van hun kant deze gemeenschap oefenen en onderhouden.

5. Zij omvat zoowel de geloovigen, die reeds in den Heere ontlopen zijn en bij den Heere inwonen als de geloovigen, die nog op aarde zijn en zij wordt nog voortdurend uitgebreid, overal, waar Christus zijn kerk vermeerderd.

6. Deze gemeenschap der heiligen bestaat hierin, dat Christus aan de geloovigen allen en een iegelijk aan Zich en al Zijn schatten en gaven gemeenschap geeft en zij door het geloof aan Christus en al Zijn schatten en gaven deel nemen en gemeenschap hebben.

7. De oefening van deze gemeenschap, de communie, bestaat hierin, dat de geloovigen hun gaven — een iegelijk de zijne — gewillig en met vreugde ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten aanwenden, de communicatie.

8. De oefening van deze gemeenschap is historisch bepaald: ze is voorlopig beperkt tot de medegeloovigen op aarde en is daar begrensd door den stand en den voortgang van Christus' vergaderingswerk.

9. Zij is primair geboden als oefening van de gemeenschap in de plaatselijke kerk, de gemeenschap in den Dienst des Woords, der sacramenten en der gebeden, voorts in onverbreekelijken samenhang daarmede als de schriftuurlijke gemeenschap van goederen (het diaconaat) en het betoon der broederlijke liefde in woord en

daad, waardoor ieder zich geeft tot den opbouw der broederen.

10. De oefening van de gemeenschap der heiligen heeft allereerst kerkvergaderende en kerkbewarende beteekenis.

11. Door deze primaire gemeenschapsoefening is in grotere kerken kerkplitsing noodzakelijk.

12. Verval van de kerkgemeenschap behoeft lang niet altoos te beginnen met ketterij of niet-rechte bediening van de sacramenten, maar vangt vaak aan met ontrouw in de oefening der gemeenschap, het „verkoeden” van de (broederlijke) liefde. Aldus ingetreden kerkbederf openbaart zich in de nalatigheid van het acht geven op elkander, in het nalaten van de broederlijke bestraffing en zet zich voort in de oefening van de ambtelijke tucht met schennis van het recht („ethisch conflict”).

13. Dwaalleer omtrent de kerk (bijv. de leer van de pluriformiteit der kerk als een van God gewilde pluraliteit van vergaderingen van geloovigen) en verkeerd — wij niet op werkelijke verschillen berustend — onderscheiden t.a.v. de kerk (b.v. de onderscheiding van de onzichtbare en de zichtbare kerk; de kerk als organisme en de kerk als instituut) belemmeren het rechte inzicht in de gemeenschap der heiligen en verstoren haar schriftgetrouwe beoefening.

14. De sedert het midden van de 19de eeuw (ten dele in de deformatie der kerk) opgekomen en ten onrechte zich als interkerkelijk aandienende christelijke organisaties voor de vervulling van gemeenschappelijke taken t.a.v. de stichting van scholen, het politieke, sociale en economische leven hebben ten onrechte een buitenkerkelijke of bovenkerkelijke gemeenschap der heiligen gesuggereerd en daardoor de beoefening van de ware gemeenschap der heiligen (avondmaalsgemeenschap) gerelativeerd, belemmerd en verhinderd.

15. Waar de geloovigen voor de vervulling van gemeenschappelijke taken — afgezien van het onderhouden van den kerkdienst — op samenwerking zijn aangewezen (schoolstichting, enz.) dient die samenwerking uit te gaan en gefundeerd te zijn in de avondmaalsgemeenschap.

16. Samenwerking van hen, tusschen wie de avondmaalsgemeenschap ontbreekt of opgebroken is, mag nooit aan den eisch tot avondmaalsgemeenschap voorbijgaan en waar ze zonder deze tot stand komt, behoort ze elken schijn van een boven- of buitenkerkelijke gemeenschap der heiligen te vermijden.

17. Voor „verkerkelijking” van het christelijk gemeenschapsleven bestaat nooit gevaar als de ambtsbediening in de kerk zich houdt aan de grenzen van haar opdracht.

18. Inzake de beoefening van de gemeenschap der heiligen hebben de Gereformeerde Kerken dringend behoefte aan doorgaanden wederkeer tot den HEERE. In dezen wederkeer zelve moet zij beoefend worden doordat de „sterken” de zwakheden der „onsterken” dragen.

Verschenen:

Zending naar Gereformeerde Beginselen

door Ds K. DOORNBOS
Geref. Predikant te Wormer

In deze uitzonderlijk mooie brochure van 64 pagina's biedt de schrijver ons een studie, die ons verder helpt op de weg der gehoorzaamheid in het vervullen van de Zendingsopdracht van onze Heere Jezus Christus.

KOOPT en LEEST!

Prijs per ex. f 1.25

Getallenprijzen: bij méér dan 20 ex. f 1.10

Het is verkrijgbaar bij de boekhandel en bij de uitgevers
ERYN A. DE JAGER, Sint Jansstraat 1-3, Groningen
Tel. 20135 - Giro 212791

PRIJSVERLAGING

Onderstaande uitgaven hebben wij in prijs verlaagd.

Kost nu:

BEZET BEZIT door Prof. Dr K. Schilder f 3.75
DE VRIJHEID DER EXEGESE door Dr K. J. Popma . . . f 2.50
EEN THEATER IN DACHAU door Ds H. Knoop f 2.50
VAN DEN DIENST DES WOORDS door Dr R. Schippers f 2.50

Bestel bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES
GIRO 36000

De „AANVULLENDE BRANDPOLIS”

van

De „ASSUMI” van 1896, 's-Gravenhage

Vooraanstaande juristen en economen zeggen:

„even nuttig en even noodzakelijk als de gewone Brandpolis”

Ook voor kerken, scholen en stichtingen.

NIETS NEVENS U!

Samengesteld door
Ds H. VELTMAN

en mede verzorgd door tal van onze
EIGEN PREDIKANTEN.

Gedrukt op prima houtvrij papier in geheel
linnen goud-stempelband, gekleurde znee, voorzien van leeslint.

Een prachtboek van 400 pagina's.

De prijs is f 6.50.

Dit is nu een boek voor iedereen!

Bestel omgaand bij Uw boekhandelaar of rechtstreeks bij de uitgever:

J. BOERSMA - ENSCHEDE

HET RIJKE WOORD

Dr M. B. VAN 'T VEER,
in leven Predikant te Amsterdam.
Met een inleidend woord van
Prof. C. VEENHOF.

Een bundel schriftstudies volgens het Kerkelijke jaar, 45 in totaal, gedrukt op goed papier in stempelband, met linnen rug en stofomslag, geteekend door K. Hoekendijk. De op-laat is beperkt.

Prijs f 4.25

Bestel het bij Uw boekhandel of bij de Uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES